

Przypadki, ach, przypadki!

- [Część 1 - ćwiczenia](#)
- [Część 2 - ćwiczenia](#)

Część 1 - ćwiczenia

Uczniowie, wykonując zaproponowane ćwiczenia doskonala odmianę rzeczownika przez przypadki, poznają wyrazy pochodzące od rzeczownika *popiół*, poznają znaczenie związku frazeologicznego: *nie zasypiać gruszek w popiele*.

Ćwiczenie 1

Uzupełnij dialog wyrazem popiół w odpowiednich formach:

A. Słuchaj, w kominku zostało trochę .

(po chwili)

A. Nie przyglądaj się temu , tylko wyczyść kominek!

B. Po co, przecież jutro będziesz palić i znów będzie .

A. Nie zasypiaj gruszek w , tylko wyczyść, proszę kominek.

B. Ale co mam zrobić z .

A. Zbierz do worka, worek wyrzuć do wiadra i nie mówmy już o tym .

Ćwiczenie 2

Na podstawie dialogu powiedz, czy nie zasypiaj gruszek w popiele znaczy (wybierz prawidłową odpowiedź):

☐ nie zaniedbuj ważnych spraw, pilnuj ich?

☐ nie odkładaj obowiązków na później

☐ nie zaśpij, obudź się we właściwym momencie

Polecenie 1

Która forma przymiotnika odrzeczownikowego jest prawidłowa: *popiołowy* czy *popielaty*?

Polecenie 2

Z którymi świętami połączysz Popielec / środę popielcową? Sprawdź, np.

<https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/nazwy-swiat;828.html> , dlaczego piszemy *Popielec*, ale *środa popielcowa*? Dowiedz się, co to za zwyczaj.

Część 2 - ćwiczenia

Uczniowie, wykonując zaproponowane ćwiczenia doskonalą odmianę rzeczownika przez przypadki, poznają znaczenie związku frazeologicznego: *mieć węża w kieszeni*, poznają synonimy wyrazu *skąpy*

Ćwiczenie 1

Uzupełnij dialog wyrazem *wąż* w odpowiednich formach:

Józio: Mamusiu, pani Marysia mówiła, że pan Jan ma w kieszeni.

Widziałas go kiedyś?

Mama: Nie widziałam u pana Jana

Józio: Nie?

Mama: Ależ Józiu, coś pan Jan robiłby z ?

Józio: No, nie wiem, ale chętnie przyjrzałbym się temu .

Mama: Józiu, zapomnij o . Pani Marysia miała na myśli to, że pan Jan jest skąpy, żałuje pieniędzy nawet swoim wnukom.

Józio: Ale co to ma wspólnego z ?

Mama: Otóż to, że pan Jan bardzo niechętnie sięga do swojej kieszeni, jakby się bał, że siedzi tam , który go ugryzie.

Józio: A, to on pilnuje pieniędzy pana Jana!

Ćwiczenie 2

Na podstawie dialogu dokończ zdanie:

Pan Jan jest skąpy, to znaczy nadmiernie

Ćwiczenie 3

W zdaniu ukryty jest bohater dialogu Józia z mamą. Odszukaj go i zapisz obok, podkreślając trudności ortograficzne:

Wczoraj wkręciłem nową żarówkę.

Ćwiczenie 4

Utwórz nowe wyrazy, zmieniając litery:

pąs p -> w :

wąs s-> ż :

Ćwiczenie 5

Utwórz nowe słowa z ostatnich głosek podanych wyrazów:

a) paw lubią ryż

b) tułów prosię Paryż pole

Ćwiczenie 6

Wykropkowane miejsca uzupełnij brakującymi wyrazami (wąż w odpowiednich for-mach):

Wąż jest gadem. Wiemy, że są różne jadowite i całkiem nieszkodliwe, np. eskulap, który żyje w Polsce.

Wąż budzi we mnie strach. W polskich lasach żyje niewiele .

Ćwiczenie 7

Który wierszyk tłumaczy znaczenie powiedzenia: *mieć węża w kieszeni*?

Miał bardzo dużo pieniędzy, lecz ciągle żył w wielkiej nędzy. Wszystkiego sobie żałował, bo w kieszeni węża chował.	Stoi Jaś zawstydzony. Na policzku rak spieczony. Co powodem jest tego? Brak zadania domowego.
--	--

Ćwiczenie 8

Wskaż wyrazy, które określają pana Jana:

skąpiec ☐ , skąpiradło ☐ , chudy ☐ , chudzielec ☐ , chciwy ☐ ,
chciwiec ☐ , biedny ☐ , biedak ☐ , chytry ☐ , chytrus ☐ , centuś ☐ ,
niedobry ☐ , łakomy ☐ , dusigrosz ☐ , skąpigrosz ☐ , ciasny ☐ ,
liczykrupa ☐ , delikatny ☐ , sknera ☐ .